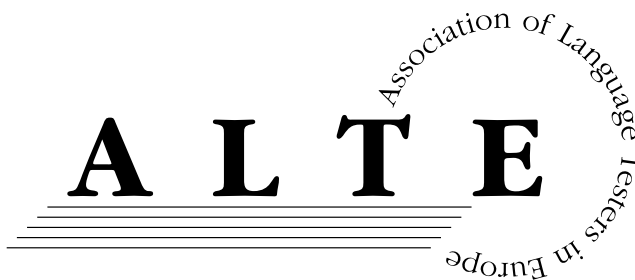

De ALTE *Code of Practice*

Inleiding

In 1994 besloten de leden van ALTE dat het noodzakelijk was om een formele *Code of Practice* aan te nemen. Deze zou enerzijds de standaard aangeven die de huidige en toekomstige leden zouden nastreven bij het maken van hun examens, en anderzijds aan de gebruikers van die examens aangeven wat zij kunnen verwachten.

De *Code of Practice* werd opgesteld met de primaire doelstellingen die in deze inleiding aan bod komen in gedachten. Om gemeenschappelijke vaardigheidsniveaus vast te stellen, moeten testen vergelijkbaar zijn, zowel op vlak van kwaliteit, als niveaus en moet de ontwikkeling ervan gebaseerd zijn op de toepassing van gemeenschappelijke standaarden. De *Code of Practice* legt deze standaarden vast en omschrijft de verantwoordelijkheden van zowel de makers als de gebruikers van taaltesten.

De ALTE *Code of Practice*

Als aanbieders van taaltesten, willen de leden van ALTE een *Code of Practice* aannemen zodat enerzijds de standaarden die zij nastreven geëxpliciteerd kunnen worden, en anderzijds om de verplichtingen waaraan zij zich dienen te houden te onderschrijven.

Door het formuleren en het aanhangen van een *Code of Practice*, is het nodig een onderscheid te maken tussen de verschillende rollen van diegenen die betrokken zijn bij het vaststellen en handhaven van standaarden in taaltesten. Dit zijn: examenontwikkelaars, examengebruikers en examinandi.

Examenontwikkelaars zijn zowel diegenen die daadwerkelijk examens construeren en afnemen, als zij die het beleid rondom examens formuleren.

Examengebruikers zijn zij die examens selecteren, zij die opdrachten toewijzen aan toetsontwikkelingsinstellingen en zij die op basis van examenresultaten beslissingen nemen met gevolgen voor de onderwijskansen en carrièremogelijkheden van anderen op basis van examenresultaten.

Examinandi, tenslotte, zijn zij die ofwel uit vrije keuze ofwel verplicht zijn door examengebruikers om examens af te leggen.

Het spreekt voor zich dat de verschillende rollen van examenontwikkelaars en examengebruikers overlappen. Bijvoorbeeld wanneer een nationale onderwijsinstelling opdrachten toewijst aan examenontwikkelingsinstellingen en tevens beleidsbeslissingen neemt die het ontwikkelingsproces beïnvloeden, alsook resultaat-gebonden beslissingen neemt. De primaire zorg van ALTE's leden is de ontwikkeling en afname van examens zelf. Als zodanig, hebben zij een verplichting ten aanzien van examengebruikers en uiteindelijk ook ten aanzien van de examinandi. De beslissingen die worden genomen door examengebruikers hebben een direct effect op examinandi en kandidaat-examinandi. Het is daarom dat de verplichtingen van examengebruikers ook aan bod komen in deze *Code of Practice*.

De leden van ALTE nemen het op zich om de rechten van examengebruikers te bewaken door het nastreven van de standaarden die door deze *Code of Practice* vooropgesteld worden, en wel op vier vlakken:

- de ontwikkeling van examens;
- de interpretatie van examenresultaten;
- het streven naar eerlijkheid;
- het informeren van examengebruikers.

De *Code of Practice* bestaat uit twee delen. Het eerste deel richt zich op de verantwoordelijkheden van de ALTE-leden en het tweede deel richt zich op de verantwoordelijkheden van examengebruikers.

Deel 1 – Verantwoordelijkheden van de ALTE-leden

Ontwikkeling van Examens

De ALTE-leden nemen het op zich om die informatie te verschaffen die examengebruikers en examinandi nodig hebben om de gepaste examens te selecteren.

In de praktijk, komt dit erop neer dat de ALTE-leden garanderen het volgende te doen:

- Definiëren welke kennis of vaardigheid elk examen wil meten en waarvoor het gebuikt kan worden. De populatie(s) omschrijven waarvoor het examen bedoeld is.
- Alle relevante meetconcepten die nodig zijn voor een helder begrip uitleggen op een niveau dat gedetailleerd genoeg is voor de beoogde doelgroep(en).
- Uitleggen hoe de kennisinhouden en vaardigheden die getest worden, bepaald of geselecteerd worden.
- Voorzien in hetzij representatieve voorbeelden of volledige exemplaren van examentaken, instructies, antwoordformulieren, handleidingen en evaluatierapporten aan examinandi.
- De procedures beschrijven die gebruikt worden om zich te vergewissen van de geschiktheid van elk examen voor die groepen met verschillende etnische of talige achtergrond die met een zekere mate van waarschijnlijkheid getest worden.
- Het identificeren en publiceren van de voorwaarden en vaardigheden nodig voor het afnemen van een examen.

Interpreteren van Examenresultaten

De ALTE-leden nemen het op zich om examengebruikers en examinandi te helpen bij het correct interpreteren van examenresultaten.

In de praktijk, komt dit erop neer dat de ALTE-leden garanderen het volgende te doen:

- Voorzien in prompte makkelijk verstaanbare rapporten van examenresultaten waarin de prestaties van examinandi helder en accuraat beschreven worden.
- Het beschrijven van de procedures die gebruikt worden bij het vastleggen van cesuren en/of graden.
- Indien er geen cesuur vastgelegd werd, informatie verstrekken die de gebruikers helpt om via redelijke procedures tot een cesuur te komen, wanneer het gepast is om dat te doen.
- Gebruikers waarschuwen voor specifiek, voorzienbaar misbruik van examenresultaten.

Streven naar Eerlijkheid

De ALTE-leden nemen het op zich om hun examens zo eerlijk mogelijk te maken voor kandidaten met verschillende achtergronden (bijvoorbeeld: ras, geslacht, etnische afkomst, handicaps, enz.).

In de praktijk, komt dit erop neer dat de ALTE-leden garanderen het volgende te doen:

- Herzien en aanpassen van examentaken en gerelateerde materialen en documenten teneinde potentieel gevoelige inhouden en taalgebruik te vermijden.
- Het vastleggen van procedures die helpen verzekeren dat verschillen tussen prestaties primair gerelateerd zijn aan de vooropgestelde getoetste vaardigheden eerder dan dat ze toegeschreven kunnen worden aan factoren zoals ras en geslacht.
- Wanneer mogelijk, voldoende aangepaste examenversies en afnameprocedures beschikbaar stellen aan kandidaten voor wie specifieke regelingen nodig zijn.

Informereren van Examengebruikers

De ALTE-leden nemen het op zich om examengebruikers en examinandi te voorzien van de hieronder beschreven informatie.

In de praktijk, komt dit erop neer dat de ALTE-leden garanderen het volgende te doen:

- Examengebruikers en examinandi voorzien van informatie die hen helpt om te oordelen of een bepaald examen afgelegd zou moeten worden, dan wel of een beschikbaar examen op een hoger of lager niveau afgelegd zou moeten worden.
- Examinandi voorzien van de informatie nodig om hen vertrouwd te maken met de examenstof, de verschillende types vraagstellingen, de rubrieken en andere instructies en andere geschikte strategieën voor het afleggen van examens. Het streven naar een gelijkwaardige beschikbaarheid van deze informatie voor alle kandidaten.
- Het voorzien van informatie aangaande de rechten van kandidaten met betrekking tot het al dan niet bekomen van kopies van documenten en ingevulde antwoordbladen, het herdoen van examens, verzoeken om een tweede beoordeling van het examen of het controleren van behaalde resultaten.
- Het voorzien van informatie over de bewaartermijn van examenresultaten en het aangeven aan wie en onder welke omstandigheden examenresultaten wel of niet worden vrijgegeven.

Deel 2 – Verantwoordelijkheden van de Examengebruikers

Examengebruikers zijn goed geplaatst om informatie over examens te ontvangen van examenontwikkelaars. Een Code of Practice voor hen betreft dan ook in de eerste plaats het gepast gebruik van deze informatie. Net zoals examenontwikkelaars, hebben zij verplichtingen ten opzichte van kandidaten, en dienen ze hoge standaarden voor eerlijk gedrag vast te leggen en te handhaven.

Deze verantwoordelijkheden worden hier beschreven in de volgende paragrafen:

- Selecteren van de gepaste examens
- Interpreteren van examenresultaten
- Streven naar eerlijkheid
- Informeren van examinandi

Selecteren van gepaste examens.

Examengebruikers moeten die examens selecteren die tegemoet komen aan het doel waarvoor ze gebruikt zullen worden en gepast zijn voor de verwachte doelpopulatie.

Interpreteren van examenresultaten

Examengebruikers moeten scores correct interpreteren.

Streven naar rechtvaardigheid

Examengebruikers dienen examens te selecteren die op zo'n manier ontwikkeld zijn dat ze zo eerlijk mogelijk zijn voor kandidaten met verschillende achtergronden (bijvoorbeeld ras, geslacht, etnische afkomst, handicaps, enz.).

Informeren van examinandi

Wanneer gebruikers van examens in direct contact staan met examinandi, worden zij geacht veel van de verplichtingen op zich te nemen die zijn beschreven voor ALTE-leden in de sectie 'Informeren van examengebruikers' van Deel 1.

Met dank aan The Code of Fair Testing Practices in Education, Washington D.C. Joint Committee on Testing Practices.

© ALTE Code of Practice Workgroup

Vertaling:

Nico ten Have, Sara Gysen (CnaVT)

Henk Kuijper (Cito)